

گهر هه یکه لی په رله مانی نیازی نه وهی هه یه رۆلی ژنان

هاوسهنگ رابگریت ده بیته پۆسته سیادییه کانیان پیبدریت

نووسهرو رۆشنیبر فایزه جهلال له دیداریکی ئالای ئازادیدا

فایزه جهلال

هه روه ما له ناو په رله مانی پیبشوش کاریگری خویان ده بوو که یاسای باری که سستیپان هه موار بگردایه ته وه و گونجاو له گه ل مافه رهواکانی ژنان ئالوگری به سردا ده هات.

ئالای ئازادی: بوونی ره گه زی ژن له ناو په رله ماندا چ مانایه کی هه یه، ئایا بوونی ئه و ژنانه کاریگری ده بیته له سه پرسی ژنان؟

فایزه: ره شبین نیم، ده زانم که سانیککی وهک به ریزان (خه مانو په خشان زهنگه) و چه دانی تر هه ن که چالاکوانی باری مافه کانی ژنان، به لام باشکزی بوونیان بۆ حزبو بوونی حزبی له ناو خۆلو نه وه و ئاییندا هه لکی ئه و ژنانه دواتر ته وزیف ده کاته وه بۆ جوانکردنی هۆلی په رله مان.

ژماری ئه ندامانی ژنانی په رله مانتر کاتیک کاریگری ده بیته که له ده ره وهی به رزه وندی حزبه کانیان له رامه بر کۆنه رستی به کریزو به کده ست له پرۆژه کانی خزمه ت به ژنان دهنگیان به کهن، به لام گهر هه یکه لی په رله مانی نیازی نه وهی هه یه رۆلی ژنان هاوسهنگ رابگریت له ناو په رله ماندا، ده بیته ئه وکات ژنان له لیژنه سه ره کیه کانی په رله ماندا ئه ندامبو پۆسته سیادییه کانیان پیبسیپدریت بۆ نمونه به ریز (که مال که رکوککی) یان (ئهیاد سامه پائی) ده بیته هه ر دوو جیگره که یان ژن بن یان پۆستی سه رۆکابه تی په رله مان بدریت به ژنان.

هه مانکاتیدا پیبسته نه وهی له یاد نه چیت که هۆلی په رله مان که سه خاوه نی نییه خۆی ئاماده بکات بۆ به جیهیتشتی.

له م پرۆسهی هه لیزاردنه دا له عیراق ئومیدی هیچیک له م یاسایانه بوونی نییه، بۆ نمونه من ئاگاداری هه لومهرجی که رکوکو ئه و لیسته ئوتیانه هه م که چۆن هه ره شه یان ده کرتیه سه رو پیشمان پیده گریته بۆ، نمونه: ژماره ۳۱۴ لیستی قه لا که به شدارن له و پرۆسه یه به پیی راگه باندنه کانی خویان له ئیستاوه چاوی سووریان پیشانده دن له لایه ن هیزه ده سه لاتداره کانی ئیستاوه. روونو ئاشکرشه که له ناو دوونوی ئه م هه لیزاردنه شدا ژنان کالیه کی پروپاگهندهی هه لیزاردنو هچی تر.

ئالای ئازادی: له بانگه شه کاندئا ته واوی لیسته کان به لینی گهره ده دن به ژنان که پالپشتی مافو داواکارییه کانیان، تۆ پیتوایه ئه و هیزو لیستانه به فیعلی دکۆکیاری ژنانن یاخود ته نها بانگه شه یه که هچی تر؟

فایزه: پیموایه ئه مانه پروپاگهندهی کاتی هه لیزاردنه کانیان، گهر به راستی کاریان بۆ مافه کانی ژنان بگردایه ئه وه ده مانینی له ناو خودی دامه زراوه مه ده نییه کانی تری به رده ست حزبه کان و حزبه کان خۆشیان، ژنان پشکیکی باشیان ده بوو هه م له رووی بوونیان له ئۆرگانه هه ستیاره کان و هه میش له شه چالاکه کانی ژنانکردن،

هه لیزاردنه کانی پیبشوترا شتیکی ژور جیاوژو ئه وتو بهی نیات، چونکه ئیستاش هه لیزاردن له مللانی نیوان مه کته بی سیاسی حزبه ده سه لاتداره کان به دهر نابینمو گه مه یه کی سیاسی نیوانیانه.

هه لیزاردنی په رله مانی هه ئه و دامه زراوه یه که گه لان ده باته ناو پرۆسهی دیموکراسیه وه له ده ره وهی ئاره زوو برپاره کانی مه کته بی سیاسی حزبه کان، دیموکراسی ئه گهر واتای (ده سه لاتی گه ل) بیته ئه وه باره مه ده ئیه که یه تی، به لام بۆنه وهی دیموکراسی له ئاستیککی مه عنه وی دابه زینینه ناو ژبان، پیبسته دامه زراوهی بکه ین، چونکه لایه نی مه عنه وی لیکدانه وهی جوراوجۆری بۆ ده کرت، به لام دامه زراوه کردنی واتای دکوتانی بنه ماکان ده چه سپیته ت.

گهر هه لیزاردن وهک گه مه ی دیموکراسی ته ماشا بکه ین ئه وه هه موو گه مه یک یاسای خۆی هه یه، گهر له یاساکانی ئه و گه مه یه لاتدا ئه وه بنه ما مه ده ئیه که ی دیموکراسی ناگه به نیت، یه کیک له یاساکان پیبسته ئه وه بیته که به رده وام لایه نه کانی به شدار خویان ئاماده که ن بۆ براوه یان دۆراو له و پرۆسه یه دا، یاسایه ک که ژور له وه گرن گتره ئه وه یه که براوه ش به رده وای گه مه کی له یاد نه چیت هه م بۆنه وهی دۆراو برپاوی وای له لای دووستنه بیته که جاریکی که چانسه به شداری کردنی له و پرۆسه یه دا نییه و

هه لیزاردنه کانی پیبشوترا شتیکی ژور جیاوژو ئه وتو بهی نیات، چونکه ئیستاش هه لیزاردن له مللانی نیوان مه کته بی سیاسی حزبه ده سه لاتداره کان به دهر نابینمو گه مه یه کی سیاسی نیوانیانه.

هه لیزاردنی په رله مانی هه ئه و دامه زراوه یه که گه لان ده باته ناو پرۆسهی دیموکراسیه وه له ده ره وهی ئاره زوو برپاره کانی مه کته بی سیاسی حزبه کان، دیموکراسی ئه گهر واتای (ده سه لاتی گه ل) بیته ئه وه باره مه ده ئیه که یه تی، به لام بۆنه وهی دیموکراسی له ئاستیککی مه عنه وی دابه زینینه ناو ژبان، پیبسته دامه زراوهی بکه ین، چونکه لایه نی مه عنه وی لیکدانه وهی جوراوجۆری بۆ ده کرت، به لام دامه زراوه کردنی واتای دکوتانی بنه ماکان ده چه سپیته ت.

گهر هه لیزاردن وهک گه مه ی دیموکراسی ته ماشا بکه ین ئه وه هه موو گه مه یک یاسای خۆی هه یه، گهر له یاساکانی ئه و گه مه یه لاتدا ئه وه بنه ما مه ده ئیه که ی دیموکراسی ناگه به نیت، یه کیک له یاساکان پیبسته ئه وه بیته که به رده وام لایه نه کانی به شدار خویان ئاماده که ن بۆ براوه یان دۆراو له و پرۆسه یه دا، یاسایه ک که ژور له وه گرن گتره ئه وه یه که براوه ش به رده وای گه مه کی له یاد نه چیت هه م بۆنه وهی دۆراو برپاوی وای له لای دووستنه بیته که جاریکی که چانسه به شداری کردنی له و پرۆسه یه دا نییه و

ئا: کارگره علی

نووسهرو رۆشنیبر فایزه جهلال له سالی ۲۰۰۰ هه و هه لیسواری له یواری به رگری له مافه کانی ژنان له رووی چه ماوه ریبو راگه یاندنو رۆشنیبریدا کاریگروه، له سالی ۲۰۰۳ به کیک بووه له دامه زیننه رانی (پیکراوی لوانی پشککه وتووخواز له کوردستان) که چه ندین چالاک جۆراوجۆری هه بووه به تابه ت له شاری که رکوک که سه نته ری هه لیسواری ئه و ریکخوازه بوو. هه ره وه ها خاوه نیتمیازی رۆژنامه ی هه لویت بووه که زمانالی ئه و ریکخوازه بووه له سالی ۲۰۰۷ بۆ ۲۰۰۸ وهکو راهینه ری جینده ری کاریگروه له سه نته ری په نا، وهکو بیریواوه خۆی به که سیککی مارکسی چه ده زانیت.

ئالای ئازادی: چۆن ده پوانیته هه لیزاردنه چاوه روانگروه کی مانگی سه و چ ئاکامیکی ئیجابی ده بیته بۆ ژنان؟

فایزه: هه رچه ده هه لیزاردنی په رله مانی به ئه لگۆی ئالوگریکی ریشه یی له واقعی سیاسی کۆمه لگا نابینم، به لام ئه وهی به دیده که له م هه لیزاردنه دا به برآورد له گه ل

هه لیزاردن له به رده م نه گه ری ساخته کاری و بیگه ریدا

هه بوونی قه واره ی جیاو چاودیرانی نیوده وه تی برپاوی هه لیزاردنیکی بی کیشه ده به خشنه ده نگه ران

له هه لیزاردنه دا ده کاتو به مه ش ده رفه ت که مته ر ده مینیته وه بۆ ته زویرات، ئه مه جگه له وهی که ژۆریه ی لایه نه کان نوینه ریان ده بیته له سه ر سندوقه کانی ده نگدان.

نه جیهه سدیق که ژنی ماله وه یه و به وتی خۆی زه حمه ته به شداری له ده نگدانا بکات وتی "خۆ ئیمه بچینو نه چین ئه وان هه ر ده نگه کانمان بۆخویان پرده که نه وه". له باره ی ئه وهی که بۆچی ناچیت بۆ ده نگدان هه تا ده نگه کت به فدیق نه چیت یاخود بۆ لایه نیک نه بیته که تۆ گله بیته لیتی هه یه، ئه و ئامازه ی بۆنه وه کرد، که نه بوونی خزمه تگوزاری و مه یه تیه کانی ژبان ئه و برپاویه یان لاروستکردوه که بچیتو نه چیت بۆده نگدان هچ له مه سه له که ناگوریت، "کورد وتی باری ئیمه هه ر چل مه نه".

ئوین ره حیم که هه واداریکی لیستی هاو په یمانی کوردستانه، به ئالای ئازادی راگه یاند، که ئه و به دلناییه وه به شداری له هه لیزاردن ده کاتو پیبشوایه هه ندیک که سه برپاوی ده هیننه وه هه تا به شداری له هه لیزاردنه نه که ن، وتیشی "نه گه رنا به شداری کردنی که سیک چ سوودیک ده گه یه نیت به و که سه جگه له ژبان نه بیته، ئیتر بۆچی ده بیته هه ندئ شت بکه یه نه پیوره بۆ به شداری کردن نه کردن له هه لیزاردنه دا، ئه مه قه ناعه تیککی خراپه".

هاوکات ئالای ئازادی ئه و پرسیاره ی ئاراسته ی چه ندین که سی دیکه کرد که تیکرایان بۆچوونه کانیان دابه شه بوو به سه ر دوو لایه نده، هه نیکیان پیانوابوو که ساخته کاریی ده کرت له هه لیزاردنه دا ژۆریه شیان پیانوابوو که ناتوانیت ساخته کاریی بکریته.

هه ناوان به ره و دیموکراسی به ره و دواوه بگه رپته وه".

مامۆستا محمه د له خالی دووه مده باسی له وه ده کرد که بوونی چه ند قه واره یه کی جیاواز به تابه ت له کوردستاندا، هۆکاریکه بۆنه وهی که نه توانیت به شیوه یه کی هه ره مه کی ساخته کاریی بکریته، "له به ره وهی ژۆریه ی خه لک به شداری

ساخته کاریی تیداده کرتیتو هۆکاری ئه مشی بۆ دوو خال گه رانده وه، یه که میان" له هه لیزاردنی ئه مچاره دا زوومی هه موو جیهان له سه ر عیراقو هه ریمی کوردستانه و چاودیرتیکی ژۆریش ئاماده ی به پیوه چوونی پرۆسه که ن، له به ره وه زه حمه ته قه واره کان یاخود بلین عیراق به گشتی ئه و بۆچوونه لای جیهان دروستبکات که عیراق له بری

عیراق ده زاننو پیانوایه ئه گه ر نه گه نه وه ده سه لات ئه و ده بیته مائاواپی له هه وادارانیا بکه نه و ئه ستمه جاریکی دیکه بگه نه وه ده سه لات، که ئه مه ش قه ناعه تیککی خراپه بۆ پیکهاته یه کی سیاسی".

به پیچه وانه ی بۆچوونی ئه م شوفتیری ته کسبیه وه، مامۆستا محمه د له پیوایه هه لیزاردنی ئه مچاره که مترین خروقاتو

پیکهاته کان له خه می وه رگرتنی ده سه لاتدان، ئیتر به هه رشیه یه ک بیت گرنگ نییه به لایانه وه، ئه وهی بۆ ئه وان گرنگه ئه وه یه بگه نه ده سه لات یاخود به شتک له ده سه لات".

ئاری وتیشی "بۆ شاره کانی ناوه راستو خواروی عیراقیش هه مان تیروانیم هه یه، له به ره وهی ئه وانیش به دهرنیه ن له مللانی ناتهندروستی یه کرتی و هه موویان خویان به خاوه نی

ئا: میوان حه مه ره ئوف

له ئیستادا به پیوه چوونی هه لیزاردنیکی شه فافو بیگه رد، مه که کو هه وینی دیموکراسی عیراق به گشتی و هه ریمی کوردستان به تابه تی پیشانده دا، له م سۆنگه یه وه ئالای ئازادی به پیوستی زانی راوبۆچوونی چه ند که سیک له ناو چینو توپزه جیا جیاکاندا وه ریکریته بۆ زاینی تیروانینی هاوولاتیپان له سه ر پرۆسه که.

له وباره یه وه سیفا ئه حمه د که خویندکاری زانگۆی سلیمانییه، به ئالای ئازادی وت "ئه گه رچی له هه لیزاردنه کانی پیبشودا که م تازۆر خروقاتو ده ستیوره ران هه بووه، به لام ئومید ده که له هه لیزاردنی ئه مچاره دا له و حاله تانه دوورکه یینه وه له بری په نا بردن بۆ ساخته کاریی هه ولیده ی خه لکی قه ناعه ت پیبکه ین که به شداری له ده نگدانا بکات، نه ک دواتر ئه و ده نگانه له به رزه وه ندی لایه نیک پرپکریته وه".

ئه م خویندکاره ئه وه شی راگه یاند، ناکریته ئیمه خۆمان به هه ریمیککی دیموکراتخواز ناو بیه یز سه رنجی ولاتانی دونه با به لای خۆماندا رابکیشین، به لام له پرۆسه یه کی وه ادا په نا بۆ خروقات بیه یز له پیانو چه ند ده نگیک که مده ئه زمونه که مان له که دار بکه ین.

ئاری محمه د که شوفتیری ته کسبیه، ئه و ئامازه ی به وه کرد که زه حمه ته بتوانیت له کوردستانو عیراقدا هه لیزاردنیکی پیخه وش به رپوه بچیت، هۆکاری ئه وه شی بۆنه وه گه رانده وه" له م ولاته دا هه موو